
Saksnr: 2020/36933-9
Saksbehandlar Katharine Louise Clarke
Dato: 10.06.2020

Til: Vestlandsrådet

Frå: Fylkesrådmannen

Status Europapolitisk Forum juni 2020

Europapolitisk forum blei oppretta i 2005 som ei kontaktplattform mellom forvaltingsnivåa om EØS- avtalen og europapolitiske spørsmål, leia av Utanriksdepartementet (UD) og Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD).

Fram til no har KS, Sametinget og landsdelsutvala peika ut medlemar til Europapolitisk Forum. Vestlandsrådet har peika ut representantar frå dei fire vestlandsfylka. I førre periode var Jon Aasen, fylkesordførar i Møre og Romsdal, fast representant, og Åshild Kjelsnes, fylkesvaraordførar i Sogn og Fjordane, vararepresentant.

Regjeringa si regionmelding varsla at frå 2020 skulle alle dei nye fylkeskommunane vere direkte representerte i Europapolitisk forum. Dette vil bli regulert i eit nytt mandat for forumet som regjeringa vil vedta ein gong våren 2020. Ein forventar at det nye mandatet vil vere på plass før innkalling til neste møte i Forumet.

Haustmøtet 2019 i Europapolitisk forum blei utsett til januar 2020. Sidan det ikkje er vedteke nytt mandat, og KS heller ikkje har valt sine 11 medlemmar for perioden 2020-23, blei møtet 14. januar gjennomført etter «gamal ordning» der t.d. vestlandsfylka var representert av Vestlandsrådet. Arbeidsutvalet i Vestlandsrådet vedtok at Åshild Kjelsnes skulle representere Vestlandsrådet på dette møtet.

Første møte i Europapolitisk forum etter ny modell var planlagd lagt til 10.-11.juni, men KMD har valt å utsetje dette til over sommaren fordi det viste seg umogleg å finna ein dato i juni der eit fleirtal av medlemmane kunne delta.

I mellomtida har det gått ein prosess om forumet si framtid, der både departementa, KS og internasjonalt fylkesnettverk har vore involvert. 22.mai sende Kommunal- og moderniseringsdepartementet eit brev til KS og Sametinget, der departementet gjer greie for sine vurderingar av framtida til Europapolitisk Forum og ber om innspel frå dei organisasjonane som er representert i forumet, inkludert kommunar og fylkeskommunar. Dei ber KS samordna svara.

Brevet fra departementet vurderer to hovudalternativ for forumet framover

- Vidareføring av forumet med ein del endringar
- Nedlegging av forumet og overføring av det europapolitiske samarbeidet til andre eksisterande arenaer

Departementet meiner at dersom modell 1, vidareføring blir vald, må særleg fylkeskommunane ta eit større ansvar for organisering og gjennomføring av møta i forumet, og at anten internasjonalt fylkesnettverk (eit nettverk av internasjonale rådgjevarar i fylkeskommunane) eller KS blir sekretariat for forumet.

Dersom Europapolitisk Forum blir avvikla, meiner departementet at europapolitiske saker kan takast opp i t.d. regjeringa sin kontaktkonferanse (RKK), KS sine ulike kollegier og nettverk, bilaterale møte om einskildsaker og høyringar o.l. frå departementa.

Departementet trur ikkje dei føreslåtte justeringane vil gjera Europapolitisk Forum til eit reelt forum for drøfting av utforming og gjennomføring av nye EØS-reglar, særleg fordi forumet berre har 2 møte i året. Departementet vil heller forankre europapolitiske perspektiv og saker i den ordinære dialogen mellom staten og kommunesektoren.

Det administrative internasjonale fylkesnettverket har i sin uttale til departementet med stort fleirtal støtta alternativ 1, men har forutsett at departementa tar ein meir aktiv rolle enn det departementet skisserer i brevet av 22.mai.

Frist for innspel til KMD frå KS er sett til 10.juli. Saka har vore m.a. handsama på fylkesordførarkollegiet sitt møte 29.mai. Det skal også drøftast i storbynettverket 11.juni og i KS sitt hovudstyre 22.juni. Saka har også vore drøfta på den administrative kontaktgruppa for Europapolitisk Forum torsdag 28.mai. Resultatar frå desse møta har ikkje vore offisielt kommunisert på det skrivande tidspunktet.

På bakgrunn av innspel og kommentarar vil Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Utanriksdepartementet treffa avgjerd om framtida til Europapolitisk Forum hausten 2020.

Meir om møtet 14.januar

Møtet 14.januar hadde to hovudsaker: norsk deltaking i EU-program, og særskilt Interreg- programma etter 2020, og regional og lokal oppfølging av berekraftsmåla.

Når det gjeld norsk deltaking i EU-programma etter 2020, opplyste statssekretærene Audun Halvorsen (UD) og Anne Karin Olli (KMD) at det er ei interdepartemental arbeidsgruppe som jobbar med dette, og som har notert seg dei innspela m.a. KS og fylkeskommunane har kome med. KS fylgde opp med innspel frå Østlandssamarbeidet, Sametinget og Vestlandsrådet om kor viktig Interreg-deltaking har vore for regionalt nivå. Åshild Kjelsnes heldt innlegget på vegne av Vestlandsrådet (sjå vedlegg). Alle streka under at deltaking i Interreg-programma har vore viktig for innovasjon, kompetanseoppbygging og samfunnsutvikling over heile landet.

I saka om oppfølging av berekraftsmåla innleia Wolfgang Behrendt frå EU sin delegasjon til Noreg, om EU-kommisjonen sitt arbeid og planar for oppfølginga av berekraftsmåla, etterfølgd av Paul Chaffey frå KMD som er ansvarleg for samordning av Regjeringa sitt arbeid med oppfølginga. Etter det var det konkrete døme på oppfølging frå Buskerud (presentert av Østlandssamarbeidet), Oslo kommune og Trondheim kommune, som gjennom eit nytt FN-kontor samordnar og inspirerer norske byar i oppfølgingsarbeidet.